

« zurück blättern vor »

SZMELCUGA subst. f., ab 1655; auch *smalcuga*, *smelcuga*, *smolcuga*, *szmalcuga*, *śmalcuga*, *śmelcuga*, *śmolcuga*; ‘eine Art Pottasche; Betrieb, in dem Pottasche hergestellt wird’ – ‘odmiana potażu; miejsce wytwarzania potażu’: (1641–1668) 1737 Vol.Leg.4 354, L *Od łasztu szmalcugi po 5 złt.* ◦ (1669–1697) 1738 Vol.Leg.5 113, L *Cło ma być płacone od potaszków, smelczug, ołowiów etc.* ◦ 1708–1738 Instr.Cel.Lit., L *Potasz alias szmelcugi łaszt.* ◦ 1785 Torz.Szkł. 209, L *Temi ługami przedni popiół lutruią w smelcugach.* ◦ 1785 Torz.Szkł. 226, L *Z fryttą tak się trzeba obchodzić w piecu, iak nasi maystrowie w śmelcugach, gdy potasz lutruią.* ◦ †1793 Świt., Sw *Potaż handlowy, węglan potażu, dzieli s[fię] na korytkowy, czyli blauaż, i na szmelcugę, machługę, czyli wajdaż.* – TR, L, SWIL, SW. ◊ **Var:** *smalcuga* subst. f. – L, SWIL, SW; *smelcuga* subst. f., (1669–1697) 1738 Vol.Leg.5 113, L – TR, L, SWIL, SW (m.u.); *smolcuga* subst. f., [hapax] 1745–1747 Swad.3 79, L – L, SWIL; *szmalcuga* subst. f., (1641–1668) 1737 Vol.Leg.4 354, L – L, SWIL, SW; *szmelcuga* subst. f., 1708–1738 Instr.Cel.Lit., L – TR, L, SWIL, SW; *śmalcuga* subst. f. – Sw (m.u.); *śmelcuga* subst. f., [hapax] 1785 Torz.Szkł. 226, L – L, Sw (m.u.); *śmolcuga* subst. f. – Sw (m.u.). ◊ **Etym:** nhd. *Schmelzung* subst. f., ‘Schmelzerei, Schmelzwerk’, GRI. ◊ **Konk:** *szmelcarnia* subst. f., bel. seit †1855, Sw, zuerst geb. Sw.

« zurück blättern vor »